

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

رشته: کلامی: ۱۰:۲۰ صبح	نمره: ۱۷	محل: باکتری: ۹۰ دقیقه
------------------------	----------	-----------------------

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد طلایی:

کد امتحان:	۲۴۰۰۱/۰۹
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۱۰/۱۱
عنوان:	فقه استدلالی ۳
کتاب:	دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی - جلد ۱ و ۲
محدوده:	جلد ۱: حج (ص ۲۹۴-۲۳۷)، بیع، خیارات و ربا (ص ۴۸-۹)
حذفیات:	جلد ۱: محرمات احرام از کتاب حج (ص ۲۹۴-۲۷۸)

کلمه از نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۱- بنابر نظر مشهور، چه زمانی از شبانه روز، وقوف در مزدلفه از اعمال حج، واجب است؟ ص ۲۴۳

- الف. نصف الليل الى طلوع الشمس ☐
- ب. الفجر الى طلوع الشمس ☒
- ج. العشاء الى طلوع الفجر ☐
- د. الفجر الى طلوع الزوال ☐

۲- با توجه به روایات، میقات اهالی «یمن» کدام است؟ ص ۲۴۶

- الف. قرن المنازل ☐
- ب. وادی العقیق ☐
- ج. الجحفة ☐
- د. یلملم ☒

۳- مصنف، دلیل مناسب برای حکم «پوشیدن ثوبین» در احرام را چه می داند؟ ص ۲۵۱

- الف. قاعدة الاشتراك ☐
- ب. سيرة المشرعة ☒
- ج. روایات الحج ☐
- د. آیات الحج ☐

۴- محل هدی در آیه شریفه: «وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ» (بقره: ۱۹۶) کدام مکان است؟ ص ۲۶۹

- الف. مشعر الحرام ☐
- ب. المواقيت ☐
- ج. العرفات ☐
- د. منی ☒

۵- روایت: «البیعان بالخیار حتی یفتروا» بر کدام خیار دلالت دارد؟ ص ۲۵-۲۴

- الف. خیار المجلس ☒
- ب. خیار الشرط ☐
- ج. خیار العیب ☐
- د. خیار الغبن ☐

۶- عبارت: «بیع الذهب او الفضة باحدهما» تعریف کدام قسم بیع است؟ ص ۴۲

- الف. المراجعة ☐
- ب. الصرف ☒
- ج. السلف ☐
- د. السلم ☐

۷- مراد از عبارت: «یقع الحج مصداقاً لحج الاسلام عند ترک الایم» را به همراه دلیل تبیین نمایید. ص ۲۴۰

جواب: یک از شرایط وجوب حج عدم تراحم با واجب اهم دیگر است ولی اگر حج با واجبی اهم مزاحمت کند اما آن اهم ترک و حج انجام شود، در این صورت حج صحیح و مجزی از حج الاسلام است. زیرا بنا بر نظریه ترتب (نظریه ترتب دلالت دارد بر این که در موارد تراحم دو تکلیف واجب امر به واجب مهم مشروط به ترک واجب اهم است)، با ترک اهم، امر به مهم فعلیت می یابد و ایتان آن صحیح می شود، گرچه اهم ترک شده است.

۸- هشت شرط از شروط طواف را نام ببرید. ص ۲۵۷-۲۵۳

جواب: نیت، طهارت از حدث اکبر و حدث اصغر، طهارت از خبث، ختنه بودن برای ذکور، ستر عورت، هفت شوط بودن، موالات، شروع و ختم به حجرالاسود، قرار گرفتن کعبه در سمت چپ، گشتن به دور حجر اسماعیل و نه داخل آن، خروج از کعبه و شاذروان، اختیار در حرکت، حرکت بین بیت و مقام (بنا بر مشهور).

۹- قیود مشخص شده در متن: «یلزم رمی الجمرۃ العقبة فقط فی الیوم العاشر بین طلوع الشمس و غروبها بسبع حصیات واحدة تلو الاخری مع احراز وصولها الیها بالرمی» را به همراه دلیل اعتبار آن ها توضیح دهید. ص ۲۶۸-۲۶۷

جواب: قید «واحدة تلو الاخری» بیانگر اعتبار توالی و پی در پی بودن پرتاب سنگ ریزه‌هاست (۰/۵ نمره). دلیل: روایات به شکل صریح بر آن دلالت ندارد اما سیره مشرعه به ارث رسیده برای اثبات لزوم آن کفایت می‌کند. (۰/۵ نمره)
قید «بالرمی» بیانگر اعتبار لزوم برخورد سنگ ریزه‌ها با پرتاب کردن است نه قرار دادن آن‌ها (۰/۵ نمره). دلیل: رمی با وضع، مغایرت دارد و با وضع، عنوان «رمی» طلب شده در روایات صدق نمی‌کند. (۰/۵ نمره)

۱۰- معاطاة چیست؟ چگونه می‌توان لزوم ملکیت در معاطاة را به واسطه آیه شریفه: «أوفوا بالعقود» اثبات نمود؟ ج ۲ ص ۱۲

جواب: معاطاة معامله و داد و ستد بدون لفظ را معاطات گویند. (۰/۵ نمره) آیه شریفه مطلق بوده و شامل انواع عقود می‌شود و وفای به عقد نیز به معنای این است که عقد تمام بوده و نمی‌توان آن را نقض نمود. از طرفی معاطاة نیز نوعی عقد به شمار می‌رود (عقد فعلی) بنابراین وفای آن واجب بوده و نقض آن جایز نیست و این همان معنای لزوم عقد می‌باشد. (۱/۵ نمره)

۱۱- مراد از خيار شرط و خيار تخلف شرط را تبیین کرده، یک دلیل برای ثبوت هر کدام به اختصار ذکر نمایید. ج ۲ ص ۲۹-۲۶

جواب: خيار شرط: اگر متعاملین در عقد حق فسخ را برای خود یا یکی از آنها یا شخص دیگر شرط بکنند حق فسخ ثابت است. دلیل: تمسک به قاعده «المسلمون عند شروطهم» [دلیل دیگر در کتاب] خيار تخلف شرط: هرگاه شرطی را ضمن عقد شرط کنند که مخالف شرع و مقتضای عقد نباشد در این صورت وفای به آن واجب است و در صورت تخلف، خيار برای شرط کننده ثابت است. دلیل: تمسک به بناء عقلاء بر ثبوت خيار هنگام تخلف شرط [دلیل دیگر در کتاب]

۱۲- آیا فروش «یک کیلو گندم با کیفیت خوب» در مقابل «یک کیلو جو با کیفیت بد» ربا است؟ چرا؟ ص ۳۷

جواب: خیر (۰/۵ نمره)، زیرا کیفیت، وصفی خارج از مبیع نیست تا سبب صدق زیادی یک عوض بر دیگری و ربا شود [یا زیرا تساوی مقدار عوضین با تفاوت در کیفیت هم باقی است لذا ربا پیش نمی‌آید]. (۱/۵ نمره)

۱۳- چهار شرط از شروط بیع سلف را نام ببرید. ص ۴۸-۴۴

جواب: ۱. هر دو عوض، از جنس ذهب و فضه نباشند. ۲. اگر عوضین، مکمل یا موزونند نباید اتحاد جنس داشته باشند. ۳. باید اوصافی که رافع جهالت هستند ذکر شوند. ۴. باید قبض ثمن قبل از تفرق محقق شود. ۵. [اگر] مبیع [مکمل یا موزون یا معدود است] باید مقدارش با کیل یا وزن یا عدد معلوم گردد. ۶. باید زمان تحویل مبیع مضبوط باشد. ۷. باید بایع متمکن از دفع مبیع [در زمانی که متعهد شده و یا در مکانی که تعهد کرده] باشد.